

18929553

Gedeputeerde Staten

De voorzitter van Provinciale Staten van Zeeland
p.a. afdeling statengriffie

onderwerp
Beleidsplan N.V. Westerscheldetunnel 2019

kenmerk
18929674

behandeld door
drs. R.G.I. Verdurmen
+31 118 631879

verzonden

21 NOV. 2018

Middelburg, 20 november 2018

Geachte voorzitter,

In lijn met de beleidsnota verbonden partijen ontvangt u bijgevoegd ter kennisname het "Beleidsplan N.V. Westerscheldetunnel 2019" (**bijlage**). Dit document is in de Algemene Vergadering van Aandeelhouders op 14 november 2018 vastgesteld.

Verkeersprognose

Sinds de openstelling van de Westerscheldetunnel ligt de gemiddelde groei van het aantal passages iets boven de 3% per jaar. In 2017 bedroeg de groei 8% en dat was de grootste groei sinds de opening van de Westerscheldetunnel. Deze hoge groei zet met 5% ook in 2018 door. Het is echter onzeker of een groei in deze mate ook in de nabije en verre toekomst realiseerbaar is. Tot nu toe werd gerekend met een groei van 2% per jaar. Voor de jaren 2019 -2023 wordt een groei van 2,75% begroot. In de jaren erna neemt de groei langzaam af naar eerst 2,5% en vanaf 2029 naar 2%.

Tarieven

Op 30 september 2016 is de aandeelhouderstrategie voor de N.V. Westerscheldetunnel in Provinciale Staten vastgesteld. Besloten is om het belang van de huidige klant centraal te stellen, de wettelijk overeengekomen tolperiode te respecteren en de tarieven in de jaren 2017, 2018, 2019 en 2020 niet te verhogen. In 2020 wordt de aandeelhoudersstrategie geactualiseerd. In de meerjarenraming is uitgegaan van een gemiddelde tariefstijging van 2% vanaf 2021.

Tolvrije dagen

In 2016 hebben Provinciale Staten de N.V. Westerscheldetunnel via een motie verzocht om een koppeling tussen evenementen en tolvrije dagen te onderzoeken. De directie van de N.V. Westerscheldetunnel heeft gehoor gegeven aan dit verzoek en heeft besloten in 2017 en 2018, bij wijze van proef, twee van de zes tolvrije dagen te koppelen aan een cultureel evenement, weliswaar onder een aantal voorwaarden. De twee evenementen die het meest aan de voorwaarden voldoen zijn de Nationale Museumweek en de Open Monumentendag.

In Zeeland wordt 75 jaar vrijheid van het Koninkrijk der Nederlanden uitgebreid gevierd op 31 augustus en in het najaar van 2019. Gezien het bijzondere en feestelijke karakter van deze historische gebeurtenissen heeft de directie van de N.V. Westerscheldetunnel bij hoge uitzondering besloten om in 2019 een extra tolvrije dag te hanteren op zaterdag 31 augustus.

Winst & Verliesrekening

De Winst & Verliesrekening laat een verwachte stijging zien van de tolopbrengsten. De kosten zijn relatief stabiel en fluctueren met name als gevolg van fluctuaties per jaar in het onderhoudsplan van de N.V. Westerscheldetunnel. Het netto resultaat laat een verwachte stijging zijn van € 14,1 miljoen in 2019 tot € 20,4 miljoen in 2023.

In de besloten "Zicht op Beleid"-sessie NV Westerscheldetunnel op 30 november 2018 zal informatie worden gedeeld over de Westerscheldetunnel in het kader van de herijking van de aandeelhoudersstrategie in 2020. Daarbij zullen een aantal varianten van toltarieven worden gepresenteerd,

Met vriendelijke groet,

gedeputeerde staten,

Drs. J.M.M. Polman, voorzitter

A.W. Smit, secretaris

Bijlagen: 1.

2019

Beleidsplan

N.V. Westerscheldetunnel

**WESTERSCHELDE
TUNNEL**

MEER MOGELIJK MET DE SLUISKILTUNNEL

Inhoudsopgave

1	Profiel.....	3
2	Kerncijfers.....	4
3	Voorwoord.....	5
4	Activiteiten.....	6
5	Verkeersprognose	7
6	Tarieven.....	8
7	Tolvrije dagen	9
8	Movenience.....	10
9	Financiën	11
10	Risicoparagraaf.....	17

1 Profiel

De N.V. Westerscheldetunnel (WST) werd op 9 november 1998 opgericht om de Westerscheldetunnel te bouwen en te exploiteren. Tot onze taken behoren de tolnning, het verkeers- en incidentmanagement en het onderhoud en beheer van de Westerscheldetunnel, de Sluiskiltunnel en de toeleidende wegen.

De missie van de WST luidt:

"Optimale dienstverlening tegen zo laag mogelijke tarieven"

Doel is dat klanten de rit over onze weg en door onze tunnels positief ervaren. Dus veilig, snel en comfortabel naar de andere kant. Veiligheid is daarbij het belangrijkste aandachtspunt, zowel van onze klanten als van onze medewerkers en de hulpdiensten.

Voor de WST is een zo hoog mogelijke beschikbaarheid essentieel. De Westerscheldetunnel is namelijk de enige verbinding tussen Zuid-Beveland en Zeeuws-Vlaanderen. Ook de Sluiskiltunnel speelt een grote rol in de mobiliteit van de regio. Het is daarom belangrijk dat beide tunnels zoveel mogelijk zonder beperkingen beschikbaar zijn. In de praktijk betekent dit dat we het onderhoud zo efficiënt mogelijk en zoveel mogelijk 's nachts, op verkeersarme momenten, plannen.

Het hanteren van zo laag mogelijke tarieven heeft tot gevolg dat financiële meevallers in eerste instantie ten goede komen aan de klant. Zo zijn de tarieven van de WST sinds 2012 gelijk gebleven. Op 30 september 2016 is in Provinciale Staten de aandeelhouderstrategie voor de WST vastgesteld. Besloten is dat de tarieven in ieder geval tot 2021 niet worden verhoogd. Hiermee wordt op concrete wijze invulling gegeven aan onze missie.

2 Kerncijfers

	2015	2016	2017	2018*	2019*
Beschikbaarheid					
Geen onregelmatigheden (%)	98,4	98,4	97,2	97,4	98,0
Verkeer					
Passages per jaar	6.260.906	6.654.963	7.184.988	7.596.332	7.805.232
Passages per dag (gem.)	17.153	18.183	19.685	20.812	21.384
Passages t-tag	4.233.381	4.482.486	4.767.564	5.031.385	5.169.748
Passages t-tag (%)	67,6	67,4	66,4	66,2	66,2
Passages veelgebruikers	1.102.515	1.208.335	1.284.330	1.318.452	1.354.709
Passages veelgebruikers (%)	17,6	18,2	17,9	17,4	17,4
Passages tolvrije dagen	108.954	113.920	115.361	117.927	140.396
Financiën					
Tolopbrengsten (x € 1 mln.)	28,3	30,3	33,1	35,3	36,2
Gem. opbrengst per passage (x € 1)	4,52	4,55	4,60	4,65	4,64
Netto resultaat (x € 1 mln.)	9,9	12,0	13,3	14,6	14,2
Personeel					
Bezetting (fte.)	61,6	61,4	60,3	59,7	59,8
Ziekteverzuim (%)	1,9	3,7	2,8	4,5	3,0

*prognose/begroot

3 Voorwoord

Het jaar 2018 stond grotendeels in het teken van de afronding van de anderhalf jaar durende renovatie van de tunneltechnische systemen in de Westerscheldetunnel. Tijdens de renovatie zijn alle verkeersinstallaties, de verkeerssignalering en communicatiesystemen zoals video-, omroep- en noodtelefooninstallaties, alle besturingscomputers, netwerken, glasvezelverbindingen en bedieningsystemen vervangen. De apparatuur die radiozenders doorgeeft is vernieuwd en uitgebreid waardoor er meer radiozenders beschikbaar zijn. Ook is er Digital Audio Broadcast (DAB+) toegevoegd. Buiten de tunnel werden de hoogtedetectie, de slagbomen, de verkeersregelininstallatie en de verkeerssignalering voor de beide tunnelingangen vervangen. De renovatie heeft zoveel mogelijk binnen de regulier geplande maandelijkse onderhoudsnachten plaatsgevonden. Het feit dat de Westerscheldetunnel voor het verkeer beschikbaar bleef tijdens de renovatie is uniek in Nederland. De scope van de renovatie is in 2012 vastgesteld bij de aanbesteding van het onderhoudscontract. In 2017 en 2018 is de renovatie uitgevoerd. Op basis van de huidige ervaringen zullen in 2019 nog een beperkt aantal zaken in het besturingssysteem worden aangepast.

In het kader van de renovatie is ook een nieuw verkeersdetectiesysteem in gebruik genomen. Het nieuwe systeem, Mave-tun, combineert een puntmeting met snelheidsdiscriminatie door de inzet van specifieke software (algoritmen). In het nieuwe systeem wordt ieder afwijkend rijgedrag voortaan gesignaleerd. Vaak al voordat een voertuig daadwerkelijk tot stilstand komt. Daarnaast detecteert het systeem ook spookrijders. De WST is ervan overtuigd dat dit systeem de verkeersveiligheid van de Westerscheldetunnel op een nog hoger niveau brengt.

Tijdens verschillende trainingdagen oefenen operators, tunnelwachten, calamiteiten coördinatoren, en het piket communicatie ieder jaar scenario's in een virtuele trainingsomgeving. Vanaf 2019 wordt geoefend met een exacte kopie van de bedieningsruimte op het Tolplein, zodat de leden van de calamiteitenorganisatie nog realistischer getraind kunnen worden.

Eind 2018 wordt de verdubbeling van de Tractaatweg opgeleverd. Het knooppunt 'De Drie Klauwen' tussen de Sloeweg, de Westerscheldetunnelweg en de N254 wordt naar verwachting medio 2019 opgeleverd en daarmee is de verdubbeling van de N62 afgerond. Dit zal een positief effect hebben op de bereikbaarheid en mobiliteit van Zeeuws-Vlaanderen en Midden-Zeeland en naar verwachting ook voor de passages in de Westerscheldetunnel.

Harald Schoenmakers,
algemeen directeur

4 Activiteiten

4.1 Doorstroming

Een belangrijk aspect in optimale dienstverlening is een vlotte doorstroming op het Tolplein. In eerste instantie wordt er op ingezet om zoveel mogelijk klanten door middel van een t-tagabonnement te laten betalen. Bedrijfseconomisch is dat niet de beste keuze vanwege de korting die abonnees krijgen. Echter, deze klanten passeren de tollanen snel en zonder een beroep te doen op de bemande kassa's. Klanten die wel langs de kassa komen, omdat ze contant of met PIN willen betalen, proberen we zo snel en klantvriendelijk mogelijk te helpen. De afgelopen jaren zorgt de toename in het aantal passages voor grotere drukte op het Tolplein. Het rooster van de tolgaarders en de tolpleinmedewerkers is in voorgaande jaren al aangepast op de toenemende verkeersintensiteit.

4.2 Verkeerssituatie H.H. Dowweg

Sinds het vierde kwartaal van 2017 zijn er overleggen gestart tussen Dow, de Gemeente Terneuzen, het Waterschap Scheldestromen, North Sea Port en de WST om de verkeerssituatie rondom de H.H. Dowweg te bespreken. Door incidenten, de realisatie van het Maintenance Value Park en bijvoorbeeld de onderhoudsstops van DOW is de verwachting dat er de komende jaren structureel overlast zal zijn voor de weggebruikers.

Er zijn inmiddels een groot aantal korte termijn acties uitgevoerd, zoals het openzetten van de calamiteitenroute tijdens de ochtend- en avondspits en het door DOW stimuleren van fietsen en carpoolen. Daarnaast wordt er nagedacht over, meer ingrijpende, langetermijn oplossingen. In het tweede kwartaal van 2018 heeft de WST een filemeldsysteem op de N62 in gebruik genomen om zo het aankomende verkeer te kunnen waarschuwen voor files naar de afslag Terneuzen. In 2019 zal een fietstunnel onder de Innovatieweg worden gerealiseerd. Dit is nodig omdat in de huidige situatie fietsers bij de rotonde oversteken, wat zorgt voor lange wachtrijen voor de rotonde en onveilige situaties. Door de komst van de fietstunnel stroomt het verkeer beter door, wat direct ten goede komt aan de verkeersafwikkeling en -veiligheid op de Westerscheldetunnelweg.

4.3 Regionaal Verkeersteam Zeeland

In 2016 is de Provincie Zeeland gestart met een project voor verkeers- en incidentmanagement, omdat er behoefte is aan een structurele en gezamenlijk aanpak op het gebied van Verkeers- en Incident Management in Zeeland. Ondertussen is er een Regionaal Verkeersteam Zeeland (RVT) opgezet en een bestuurlijk overleg (BO). Aan dit project nemen verschillende partijen deel: Provincie Zeeland, Waterschap, Rijkswaterstaat, North Sea Port, gemeenten, politie, veiligheidsregio en de WST. In 2018 is er een actieprogramma verkeersmanagement opgesteld met als doel "het beperken van de verkeershinder voor de weggebruiker in Zeeland op het gebied van verkeers- en incidentmanagement". Het actieprogramma is gericht op het reduceren van de verkeershinder als gevolg van incidenten, topdrukke of wegwerkzaamheden. Het RVT zal de komende jaren met het actieprogramma aan de slag gaan.

4.4 Kilometerheffing

Het kabinet is voornemens om met ingang van 1 januari 2023 een vrachtwagenheffing in te voeren. Ten behoeve van het opstellen van een beleidskader consulteert het ministerie van I&W de provincies en andere betrokken partijen. Provincies en wegbeheerders zijn gevraagd of zij mee willen denken over de wijze waarop de vrachtwagenheffing geïmplementeerd kan worden. De WST heeft in 2018 overleg gehad met het Ministerie van I&W en volgt de ontwikkelingen op dit dossier op de voet. Voor de WST is de heffing relevant als ze ook gaat gelden voor provinciale wegen, het staat echter al vast dat er op het tracé van de Westerscheldetunnel geen dubbele heffing plaats zal gaan vinden.

4.5 Aandeelhouderstrategie

In 2016 is de aandeelhouderstrategie voor de WST vastgesteld. Besloten is onder andere om de tarieven tot en met 2020 niet te verhogen. In 2019 zullen diverse scenario's worden doorgerekend die voorgelegd kunnen worden als optie voor een nieuw te kiezen aandeelhoudersstrategie.

5 Verkeersprognose

Sinds de openstelling van de Westerscheldetunnel ligt de gemiddelde groei van het aantal passages iets boven de 3% per jaar. In 2017 bedroeg de groei 8% en dat was de grootste groei sinds de opening van de Westerscheldetunnel. Deze hoge groei zet met 5% ook in 2018 door. Het is echter onzeker of een groei in deze mate ook in de nabije en verre toekomst realiseerbaar is. Tot nu toe werd gerekend met een groei van 2% per jaar. Voor de jaren 2019 -2023 wordt een groei van 2,75% begroot. In de jaren erna neemt de groei langzaam af naar eerst 2,5% en vanaf 2029 naar 2%..

In 2017 was het aandeel vrachtwagens (categorie 4) 8,0% van het totaal aantal passages. In 2018 wordt verwacht dat het aandeel van het vrachtverkeer nog iets verder groeit. In 2019 wordt geen verdere groei meegenomen in de begroting.

Het aandeel van de t-tagpassages was in 2017 66,4%. De verwachting is dat dit aandeel in 2018 iets daalt. In 2019 wordt geen verdere daling voorzien.

Op basis van de te verwachten realisatie in 2018, zijn de passages en de onderverdeling daarvan voor 2019 als volgt begroot:

Bedragen in euro's

Cat.	Voertuig	Realisatie 2016	Realisatie 2017	Prognose 2018	Begroting 2019
1	personenauto	1.660.195	1.853.460	1.954.335	1.990.273
1A	cat. 1 met abonnement	3.860.310	4.083.480	4.297.433	4.415.612
2	cat. 1 met aanhanger	94.440	109.239	117.180	119.611
2A	cat. 2 met abonnement	168.326	203.193	212.430	218.272
3	vrachtwagens, bussen	37.237	40.420	41.686	42.674
3A	cat. 3 met abonnement	109.430	108.674	119.532	122.820
4	cat. 3 met aanhanger	191.255	219.801	244.259	250.507
4A	cat. 4 met abonnement	323.662	351.497	381.596	392.090
5	motor	25.412	26.839	28.791	30.170
5A	motor met abonnement	20.758	20.720	20.394	20.955
	tolvrije dagen	113.920	115.361	117.927	140.396
	vrije passages	50.018	52.304	60.769	61.853
	Totaal	6.665.963	7.184.988	7.596.332	7.805.233

6 Tarieven

De directie baseert haar beleid op de Tunnelwet Westerschelde, waarin is opgenomen dat de exploitatie van de Westerscheldetunnel tot 14 maart 2033 zal duren. Binnen die kaders streeft de WST ernaar de toltarieven zo laag mogelijk te houden, zoals ook is vastgelegd in haar missie.

Op 30 september 2016 is de aandeelhouderstrategie voor de WST in Provinciale Staten vastgesteld. Besloten is om het belang van de huidige klant centraal te stellen, de wettelijk overeengekomen tolperiode te respecteren en de tarieven in de jaren 2017, 2018, 2019 en 2020 niet te verhogen. In 2020 wordt de aandeelhoudersstrategie geactualiseerd. In de meerjarenraming is uitgegaan van een gemiddelde tariefstijging van 2% vanaf 2021.

De Provincie Zeeland gebruikt het dividend wat de WST uitkeert ter dekking van:

- aanschaf aandelen WST inclusief rentoerekening;
- bijdrage aan de realisatie van de Sluiskiltunnel inclusief rentoerekening;
- onderhoud- en beheerkosten van de Sluiskiltunnel;
- een deel van de kosten van de realisatie van de vernieuwde Sloeweg.

Het uitgekeerde dividend van de WST en de kosten voor bovengenoemde zaken verlopen via een bestemmingsreserve. De stand van zaken van deze reserve wordt jaarlijks toegelicht in de jaarrekening van de Provincie.

De tarieven voor 2019 zijn als volgt:

	Nominaal tarief 2019	t-tag tarief 2019	Veelgebruikers-tarief 2019
Cat. 1	5,00	3,80	3,05
Cat. 2	7,45	5,70	4,55
Cat. 3	18,20	13,90	11,15
Cat. 4	25,00	19,00	15,25
Cat. 5	2,50	2,50	2,00

7 Tolvrije dagen

Ieder jaar heeft de Westerscheldetunnel een aantal tolvrije dagen. Deze dagen zijn onderdeel van een aantal maatregelen die genomen zijn, nadat de motorrijtuigenbelasting in 2012 werd verhoogd.

In 2016 hebben Provinciale Staten de WST via een motie verzocht om een koppeling tussen evenementen en tolvrije dagen te onderzoeken. De directie van de WST heeft gehoor gegeven aan dit verzoek en heeft besloten in 2017 en 2018, bij wijze van proef, twee van de zes tolvrije dagen te koppelen aan een cultureel evenement, weliswaar onder een aantal voorwaarden:

- op een tolvrije dag moeten zoveel mogelijk Zeeuwse klanten gebruik kunnen maken van een gratis passage door de Westerscheldetunnel. Daarom moeten beide regio's (Noord en Zuid) er voordeel van hebben.
- de tolvrije dag wordt gekoppeld aan een gratis evenement, zodat zowel de tunnel als het evenement gratis zijn.

De twee evenementen die het meest aan de voorwaarden voldoen zijn de Nationale Museumweek en de Open Monumentendag. Hoewel de WST van mening is dat de promotie rond deze 'bijzondere' tolvrije dagen nog ruimte biedt tot verbetering, is besloten deze koppeling in 2019 te handhaven.

75 jaar vrijheid

In 2019 en 2020 wordt overal in Nederland herdacht, gevierd en teruggekeken op 75 jaar vrijheid en op de nationale feestdag 5 mei 2020 wordt gevierd dat het Koninkrijk der Nederlanden 75 jaar in vrijheid leeft. De momenten van herdenken en vieren zijn afhankelijk van de data waarop een provincie, stad of dorp in 1944 of 1945 is bevrijd. In Zeeland wordt 75 jaar vrijheid uitgebreid gevierd op 31 augustus en in het najaar van 2019.

Gezien het bijzondere en feestelijke karakter van deze historische gebeurtenissen heeft de WST bij hoge uitzondering besloten om in 2019 een extra tolvrije dag te hanteren op zaterdag 31 augustus, omdat in Terneuzen op die dag een groot landelijke (vrijheids-)festival wordt georganiseerd door het Nationaal Comité 4 en 5 mei. Hier wordt op verschillende manieren stilgestaan bij de bevrijding van Zeeland, de Slag om de Schelde in 1944, maar ook breder bij de bevrijding van Zuid-Nederland.

Zaterdag 26 oktober is een reguliere tolvrije dag. Ook dan worden er verschillende activiteiten op Walcheren en Zuid-Beveland georganiseerd. Dit zijn bijvoorbeeld een bevrijdingstoertocht vanuit Zeeland naar Bergen op Zoom, de Mallardmars en herdenkingen op de Sloedam en Uncle Beach (Vlissingen).

Voor 2019 zijn daarmee de volgende zeven tolvrije zaterdagen vastgesteld: 26 januari, 23 februari, 13 april (Nationale Museumweek), 31 augustus (75 jaar vrijheid), 14 September (Open Monumentendag), 26 oktober en 23 november.

8 Movenience

Movenience is een 100% dochteronderneming van de WST, die gespecialiseerd is in betaalservices die aan mobiliteit gerelateerd zijn. Dat wil zeggen: diensten die het klanten makkelijker maken om te betalen voor tol, parkeren in parkeergarages en het opladen van elektrische auto's. Movenience bedient twee soorten klanten. Enerzijds de operators: aanbieders van voertuigerelateerde diensten, die met één van de betaalmiddelen van Movenience (t-tag, m-tag, b-tag of e-tag) betaald kunnen worden. Anderzijds de abonneementhouders: zij die gebruikmaken van deze betaalmiddelen om af te rekenen bij de aangesloten operators.

De dienstverlening voor de operators richt zich op het uitgeven van betaalmiddelen (t-tag, m-tag b-tag of e-tag), het afwickelen van financiële transacties en het debiteurenbeheer. Hiervoor beschikt Movenience over een eigen klantenservice. Tevens verzorgt Movenience de klantenservice voor de klanten van de WST en de Westerscheldeferry.

Movenience heeft meer dan 86.000 t-tags in bruikleen gegeven aan ruim 56.000 abonnees. Daarmee worden circa 5 miljoen passages per jaar bij de Westerscheldetunnel afgerekend. Ook kan het parkeergeld in diverse parkeergarages in Vlissingen, Middelburg en Terneuzen betaald worden met de t-tag. Voor een vast bedrag (€ 0,75 per maand) kunnen t-tag abonnees hier gebruik van maken. Daarnaast kan, vanaf 1 april 2018, met de b-tag betaald worden bij de Westerscheldeferry. Met de e-tag kan het opladen van elektrische voertuigen bij openbare laadpunten in Nederland betaald worden.

8.1 Nieuwe generatie t-tag

Begin 2018 is de nieuwe generatie t-tag geïntroduceerd. Deze nieuwe t-tag werkt, net als de huidige t-tag, op basis van infraroodtechnologie. Echter, de nieuwe t-tag heeft geen losse batterij, maar een accu, is kleiner en de aanduidingen op de t-tag zijn langer leesbaar. Het voordeel van het gebruik van dezelfde technologie is dat de randapparatuur op het toplein beide generaties t-tags kan aflezen.

Begin 2018 is de nieuwe t-tag geïntroduceerd en werd deze uitgegeven aan nieuwe klanten. In de loop van de zomer bleek dat een klein aantal nieuwe t-tags niet voldeed aan de verwachtingen. Daarom werd aan het eind van 2018 de accu en de transistor in de t-tag vervangen. In 2019 wordt eerst een periode getest met deze nieuwe t-tag en vervolgens wordt begonnen met het fasegewijs omruilen van de t-tags. De verwachting is dat het omruilen vier tot vijf jaar gaat duren.

8.2 Westerscheldeferry

Sinds 1 januari 2016 verzorgt Movenience de financiële, personeels- en salarisadministratie en de klantenservice voor de Westerschelde Ferry BV. Vanaf 1 april 2018 kan er bij de Westerscheldeferry betaald worden met de b-tag, een door Movenience ontwikkeld betaalmiddel. Deze dienstverlening wordt in 2019 gecontinueerd. Vanaf 1 oktober 2018 tot uiterlijk 31 maart 2019 verzorgt Movenience ook de interim-directie van de Westerscheldeferry BV.

9 Financiën

In dit hoofdstuk wordt ingegaan op de financiële doorwerking van het voorgenomen beleid van de WST. De begroting voor 2019 staat centraal met daarnaast de ontwikkelingen in de winst- en verliesrekening en de balans tot en met 2023.

9.1 Winst- en verliesrekening 2019-2023

Bedragen in euro's x € 1.000

	2019	2020	2021	2022	2023
Tolopbrengsten	36.219	37.308	39.183	41.134	43.165
Exploitatiebijdragen	23.279	23.279	23.279	23.279	23.279
Overige bedrijfsopbrengsten	276	281	287	293	299
Totaal bedrijfsopbrengsten	59.774	60.868	62.749	64.706	66.743
Personeelskosten	4.562	4.671	4.722	4.709	4.792
Uitzendkrachten	723	698	738	753	769
Afschrijvingen	30.004	30.277	30.312	30.311	30.273
Kosten instandhouding	4.963	4.907	5.254	5.340	6.857
Overige bedrijfskosten	3.259	3.355	3.449	3.532	3.680
Totaal bedrijfslasten	43.511	43.908	44.475	44.645	46.371
Bijzondere lasten	2.100	-	-	-	-
Resultaat deelneming	-	-	-	-	-
Netto resultaat na belastingen	14.163	16.960	18.274	20.061	20.372

9.1.1 Tolopbrengsten

De tolopbrengsten van 2019 zijn gebaseerd op de passages uit de tabel in hoofdstuk 5 en van de tarieven in hoofdstuk 6.

Bedragen in euro's x € 1.000

Cat.	Voertuig	Realisatie 2016	Realisatie 2017	Prognose 2018	Begroting 2019
1	personenauto	18.317	19.785	20.859	21.359
2	cat. 1 met aanhanger	1.324	1.569	1.663	1.704
3	vrachtwagens, bussen	1.743	1.786	1.925	1.976
4	cat. 3 met aanhanger	8.816	9.824	10.791	11.078
5	motor	92	95	99	102
	Totalen	30.292	33.059	35.337	36.219

9.1.2 Exploitatiebijdrage

De exploitatiebijdrage van de Provincie is in 2010 afgekocht voor € 540 miljoen. Vanaf 2010 tot en met 2033 valt de exploitatiebijdrage jaarlijks vrij ten gunste van de winst- en verliesrekening. Aangezien deze vrijval op lineaire wijze geschiedt, gaat het jaarlijks om hetzelfde bedrag (€ 23.278.571), rekening houdend met het einde van de exploitatieperiode op 14 maart 2033.

Bedragen in euro's x € 1.000

Voertuig	Realisatie 2016	Realisatie 2017	Prognose 2018	Begroting 2019
Exploitatiebijdrage	23.279	23.279	23.279	23.279

9.1.3 Overige opbrengsten

De overige bedrijfsopbrengsten betreffen in 2019 de doorbelasting van dienstverlening voor Beheer, Onderhoud, Verkeers- en Incidentmanagement voor de Sluisbiltunnel aan de Provincie.

Bedragen in euro's x € 1.000

	Realisatie 2016	Realisatie 2017	Prognose 2018	Begroting 2019
Doorber. Salariskosten Sluisbiltunnel	260	265	270	276
Overige opbrengsten	9	2	-	-
Totaal	269	267	270	276

9.1.4 Personeelskosten

De personeelsformatie daalt in 2019 met 0,6 fte ten opzichte van de begroting uit 2018. In de volgende tabel is de geraamde personeelsformatie per afdeling weergegeven.

	fte.
Directie & Secretariaat	2,5
Tolinning	10,4
Verkeers- & Incidentmanagement	13,2
Technisch Beheer & Onderhoud	11,5
Bedrijfsvoering	7,0
Communicatie	3,5
Totaal	48,1

Bedragen in euro's x € 1.000

	Realisatie 2016	Realisatie 2017	Prognose 2018	Begroting 2019
Personeelskosten	4.318	4.405	4.391	4.562

9.1.5 Uitzendkrachten

Uitzendkrachten worden hoofdzakelijk ingezet voor het innen van tol en vormen daarmee een flexibele schil die wordt afgestemd op de verkeersdrukke. De formatie stijgt in 2019 met 0,7 fte. ten opzichte van de begroting uit 2018.

	fte.
Tolinning	11,3
Bedrijfsvoering (ICT)	0,4
Totaal	11,7

Bedragen in euro's x € 1.000

	Realisatie 2016	Realisatie 2017	Prognose 2018	Begroting 2019
Uitzendkrachten	655	675	715	723

9.1.6 Afschrijvingen

De afschrijvingskosten worden voor het overgrote deel veroorzaakt door de afschrijving van het actief 'Tunnel'. Dit betreft de totale bouwkosten van de Westerscheldetunnel met bijbehorende werken.

Bedragen in euro's x € 1.000

Voertuig	Realisatie 2016	Realisatie 2017	Prognose 2018	Begroting 2019
Afschrijvingen	29.098	28.561	29.259	30.004

9.1.7 Kosten instandhouding

De instandhoudingskosten worden voor het grootste deel veroorzaakt door de kosten van het onderhoud aan de Westerscheldetunnel. Hiervoor is in 2013 een twintigjarig contract afgesloten met aannemerscombinatie Westerscheldetunnel Maintenance (WM). De kosten zijn gebaseerd op een onderhoudsplan met jaarlijks deels verschillende activiteiten en als gevolg daarvan jaarlijks wisselende lasten.

Bedragen in euro's x € 1.000

	Realisatie 2016	Realisatie 2017	Prognose 2018	Begroting 2019
Onderhoudscontract	2.530	3.801	2.282	2.363
Energie	538	601	612	624
Overige onderhoudskosten	1.330	1.589	1.783	1.976
Kosten instandhouding	4.398	5.991	4.679	4.963

9.1.8 Overige bedrijfskosten

De overige bedrijfskosten worden voor het grootste deel veroorzaakt door de transactiekosten die Movenience in rekening brengt bij de WST. Per t-tagtransactie betaalt de WST in 2019 € 0,25 aan Movenience. Dat bedrag is gebaseerd op een berekening van de bespaarde en vermeden kosten van de WST plus een fiscale opslag. De vergoeding in 2018 was ook € 0,25.

Daarnaast zijn hier de kosten voor verzekeringen, informatiesystemen en verschillende algemene kosten opgenomen.

Bedragen in euro's x € 1.000

	Realisatie 2016	Realisatie 2017	Prognose 2018	Begroting 2019
Overige bedrijfskosten	3.462	3.577	3.233	3.259

9.1.9 Bijzondere lasten

Op 16 december 2016 heeft Provinciale Staten besloten dat de aansluiting van de verdubbelde Sloeweg op de Westerscheldetunnelweg wordt uitgevoerd als een 'ster' met drie viaducten. De WST draagt € 4,2 mln. (€ 2,1 mln. in 2018 en € 2,1 mln. in 2019) bij aan de realisatie van dit knooppunt.

9.2 Balans 2019-2023

Bedragen in euro's x € 1.000

	2019	2020	2021	2022	2023
Materiële vaste activa	376.119	349.512	320.955	291.444	280.122
Deelnemingen	525	525	525	525	525
Vaste activa	376.644	350.037	321.480	291.969	280.647
Vorderingen	1.254	1.254	1.254	1.254	1.254
Liquide middelen	21.904	28.031	34.622	42.641	30.997
Vlottende activa	23.158	29.285	35.876	43.895	32.251
Totaal activa	399.802	379.322	357.356	335.864	312.898
Gestort en opgevraagd kapitaal	76.140	76.140	76.140	76.140	76.140
Wettelijke reserves	418	418	418	418	418
Onverdeelde winst	14.163	16.960	18.274	20.061	20.372
Eigen vermogen	90.721	93.518	94.832	96.619	96.930
Langlopende schulden	307.214	283.936	260.657	237.379	214.100
Kortlopende schulden	1.867	1.868	1.867	1.866	1.868
Totaal passiva	399.802	379.322	357.356	335.864	312.898

9.2.1 Vaste activa

Deze post bestaat uit de waarde van 'de Westerscheldetunnel', 'Gebouwen' en 'Overige vaste activa'. Het actief 'Westerscheldetunnel' betreft de totale bouwkosten van de Westerscheldetunnel met de toeleidende wegen en de aansluitende werken.

Het afschrijvingspercentage van de tunnel en gebouwen is jaarlijks 3,33% tenzij door dit percentage de boekwaarde op de einddatum van de WST groter is dan € 1. In dat geval wordt afgeschreven tot de einddatum (13 maart 2033). Bij de overige vaste activa worden verschillende afschrijvingstermijnen (variërend van 5% tot 20%) toegepast.

9.2.2 Vlottende activa

Liquide middelen bestaan uit kas- en banktegoeden. De WST neemt verplicht deel aan het Schatkistbankieren als Rechtspersoon met een Wettelijke Taak (RWT).

9.2.3 Eigen vermogen

Het maatschappelijk kapitaal van de WST bedraagt € 90 miljoen, opgebouwd uit twee miljoen (gewone) aandelen met een nominale waarde van € 45 per stuk. Hiervan is per 31 december 2013 € 76.140.000 geplaatst en volgestort. Alle geplaatste en volgestorte aandelen zijn in handen van de Provincie Zeeland.

De 'Wettelijke reserves' zijn ontstaan naar aanleiding van de invoering van de euro. De aandelen zijn destijds geconverteerd van 100 gulden per stuk naar € 45 per stuk. Voor het ontstane verschil is een niet uitkeerbare reserve als bedoeld in artikel 67a, derde lid, van boek 2 van het Burgerlijk Wetboek gevormd.

In de aandeelhoudersvergadering van 22 november 2017 is het principe om overtollige liquiditeiten tussentijds bij de WST uit te keren aan de aandeelhouder, door het afstempelen van het eigen vermogen, goedgekeurd. Een besluit met daarin een concreet tijdstip en hoogte moet nog genomen worden in de aandeelhoudersvergaderingen van mei 2019 resp. 2022. In de meerjarenbegroting is hiermee geen rekening gehouden. Het afstempelen is in feite een vervroegde uitkering van het eigen vermogen dat oorspronkelijk in 2033 zou plaatsvinden. De Provincie zal de uitkering gebruiken om de waardering van de aandelen van de WST op de provinciale balans te verminderen.

9.2.4 Langlopende schulden

De Provincie Zeeland heeft haar verplichting met betrekking tot de exploitatiebijdrage in 2010 afgekocht tegen een eenmalige som van € 540 miljoen. Vanaf 2010 tot en met 2033 valt de afkoopsom jaarlijks vrij ten gunste van de winst- en verliesrekening. Aangezien deze vrijval op lineaire wijze geschiedt, gaat het jaarlijks om hetzelfde bedrag van € 23.278.571.

9.2.5 Kortlopende schulden

In deze post is het in 2019 vrijvallende deel van de vooruit ontvangen exploitatiebijdrage opgenomen.

9.3 Investeringschema 2019-2023

In onderstaande tabel zijn de voorgenomen investeringen in de planperiode geclusterd op basis van de indeling die ook administratief wordt aangenomen. Na de tabel volgt per cluster een korte toelichting, waarin de belangrijkste investeringen worden benoemd.

Bedragen in euro's x 1.000

	2019	2020	2021	2022	2023
Tolplein	516	360	80	-	370
Tunnelbesturing	442	135	-	-	-
ICT	90	750	-	-	-
Wegen	270	1.725	1.575	750	330
Gebouwen	-	250	-	-	-
Totaal	1.318	3.220	1.655	750	700

Tolplein

De investeringen betreffen reguliere vervangingen van de systemen op het tolplein. In 2019 is een investering voor een nieuw netwerk opgenomen en in 2020 een reservering voor het aanbieden van contactloos betalen in de automatische lanen.

Tunnelbesturing

De opgenomen investeringen in 2019 betreffen het vergroten van de opslagcapaciteit van de CCTV en het ontsluiten van beelden op de beheerlocatie op het tolplein. In 2020 is een reservering opgenomen voor het vervangen van de AMX op het tolplein.

ICT

De investering in 2019 betreft nieuwe servers voor de kantoorautomatisering ten behoeve van Windows10. In 2020 betreft het de vervanging van de ICT-infrastructuur voor de kantoorautomatisering en een reservering voor de vervanging van de servers van de controlekamer.

Wegen

De investeringen betreffen deels de jaarlijkse reguliere vervanging van het asfalt op het tolplein. Daarnaast is in 2020 een vervanging van de verlichting op de wegen en het tolplein voorzien. Met deze vervanging wordt gelijk gekozen voor een verduurzaming van de verlichting.

In 2020 is een reservering opgenomen voor het aanbrengen van nieuw asfalt op de Tevixhoekweg. Het bedrag in 2021 betreft een reservering voor het vervangen van asfalt tussen het Tolplein en de Korte Zuidweg. In 2022 is de vervanging van de vijftien Dynamische Reis Informatie Panelen (DRIP's) voorzien. Het bedrag in 2023 betreft een reservering voor het vervangen van het asfalt op de werkwegen aan beide kanten van de tunnel

Gebouwen

De investering in 2020 betreft een aanpassing van het kantoorgebouw op het Tolplein.

10 Risicoparagraaf

In deze paragraaf wordt inzicht gegeven in de risico's die een rol spelen in de bedrijfsvoering van de WST en invloed kunnen hebben op de toekomstige financiële resultaten.

De WST is voor haar inkomsten afhankelijk van ICT-systemen. Hiervoor zijn uitgebreide continuïteitsvoorzieningen aanwezig om een ICT-calamiteit het hoofd te bieden, dan wel het effect daarvan te minimaliseren. De verschillende methoden om risico's te beoordelen en te beheersen zijn in 2016 geïntegreerd in één risicomanagementsysteem. Het risicomanagementsysteem wordt regelmatig geüpdatet. Voor zover er risico's worden benoemd die te maken hebben met het Westerscheldetunnel-complex worden deze getoetst bij de aannemer en worden waar mogelijk en zinvol preventieve maatregelen genomen. Gezien de verwachtingen van de huidige en toekomstige risico's neemt de WST op dit moment geen extra beheersmaatregelen.

Verkeersprognose

In de meerjarenraming wordt over de gehele looptijd van de exploitatie rekening gehouden met een gemiddelde jaarlijkse volumestijging van het verkeer van 2,5%. Op korte en middellange termijn hebben de realisatie van het knooppunt De Drie Klauwen en de verdubbeling van de Tractaatweg, economische ontwikkelingen en de ontwikkeling van het toerisme in Zeeland een positief effect op de verkeersstromen en daarmee ook op het aantal passages bij de WST. Daar staat tegenover dat vergrijzing en krimp van de Zeeuwse bevolking mogelijk in de toekomst een negatieve invloed kunnen hebben op het aantal passages.

Onderhoudsovereenkomst

De aard van het huidige onderhoudscontract, met een looptijd van twintig jaar, betekent dat niet in alle gevallen een beroep worden gedaan op garanties en komen sommige risico's voor rekening van de WST. De WST meent dat met dit verschoven risico in de meerjarenraming voldoende rekening is gehouden.

Operationele risico's

Met de operationele risico's worden de risico's bedoeld die optreden ten aanzien van het exploiteren van de tunnel. Dit omvat risico's ten gevolge van onder meer ongevallen, technische mankementen en rampen die tot stremming van en schade aan de tunnel kunnen leiden. Deze risico's worden regelmatig geëvalueerd.

Voor de Westerscheldetunnel en de Sluiskiltunnel is een verzekering afgesloten met voor iedere tunnel een uitgebreide schadedekking, met een limiet van € 100 miljoen per jaar en een eigen risico van € 50.000 per aanspraak. Daarnaast is een bedrijfsaansprakelijkheidsverzekering afgesloten met een maximale dekking van € 20 miljoen per jaar en een eigen risico van € 10.000 per aanspraak.

Onvoorziene risico

In 2010 is een overeenkomst gesloten tussen de Provincie en de WST waarbij de afkoop van de exploitatiebijdrage en de uitkering van de aanwezige agioreserve is overeengekomen. In lid 4 van deze overeenkomst is overeengekomen dat de Provincie zorg zal dragen dat de WST altijd aan haar financiële en andere verplichtingen kan voldoen. Dit is niet van toepassing indien er sprake is van buitengewone onvoorziene omstandigheden van zodanige aard dat de Provincie Zeeland daar in redelijkheid niet aan gehouden kan worden.